

N:o 14.

Ank. till Riksd. Kansli d. 19 Mars 1869, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt förslag om ändring i Kongl. Förordningen angående ändring eller utrifning af vattenverk den 20 Januari 1824.

Då en jordegare begagnar den honom i omförmälda Kongl. Förordning medgifna rätt att ändra eller flytta, eller ock alldeles utrifva vattenverk, som genom uppdämning skadar hans jord eller hindrar dess odling, åligger det honom enligt Förordningens 3 §, "att till egare af vattenverk fullt gälda den förlust, denne lider under det verket ej drifvas kan, om det skall ändras eller flyttas, eller vattenledning göras skall, så ock värdet af den del i vattenverket, som för framtiden bortgår, med förhöjning af hälften derutöfver, om verket försämras," och att, om vattenverket kommer att alldeles utrifvas, "betala fulla värdet, jemte hälften dertill, samt sjelf om rifningen besörja."

Herr *J. E. Johansson* har i en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 271) yrkat, att ur nämnda § måtte borttagas bestämmelserna om förhöjning med hälften utöfver verkliga värdet, så att jordegarens ersättningsskyldighet i ena som andra fallet blefve inskränkt till fulla värdet af det, hvarför ersättning skall utgå. En sådan lagförändring vore, efter motionärens förmenande, af rättvisa och billighet påkallad, helst en vattenverksegare icke egde något grundadt anspråk på större förmån i detta hänseende, än som i fråga om jorls eller lägenhets afstående för allmänt behof tillkomme jordegaren, hvilken numera, enligt Kongl. Förordningen den 14 April 1866, dervid måste åtnöjas med ersättning beräknad efter jordens eller lägenhetens värde, utan någon förhöjning derutöfver.

I afseende härå får Utskottet erinra, att Rikets Ständer vid 1862—1863 årens riksdag, med anledning af då i ämnet gjorda framställningar, uti underdånig skrifvelse anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes åt sakkunnige män uppdraga att utarbete förslag till ny lag rörande vattenrätten, samt att sådant förslag ock blifvit uppgjort, men att Kongl. Maj:t, enligt hvad dess till innevarande riksdag afgifna

berättelse om hvad i riket och dess styrelse sig tilldragit sedan sista riksdagen innhåller, funnit en omarbetning af samma förslag vara af nöden; och då således ett fullständigt lagförslag i förevarande ämne för närvarande står under beredning och snart nog torde blifva af Kongl. Maj:t för Riksdagen framlagdt, anser Utskottet sig böra vördsamt hemställa,

att ifrågavarande motion ej må till någon vidare åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 Mars 1869.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

N:o 15.

Ank. till Riksd. Kansli d. 19 Mars 1869, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner om ändring i 20 Kap. 6 § Byggnings-balken.

Första momentet i berörda lagparagraf lyder sålunda:

“Nu äro qvarnar lagligen bygde ofvan och nedan i ström; hälle den öfre ej vatten ifrån den nedra, och den nedre stämme ej på den öfra, utan drage sjelf upp stigbord sitt, eller böte etc.”

Med anmärkning att en ovillkorlig tillämpning af stadgandet derom, att om öfre qvarn ej finge hålla vatten inne för en nedanför belägen, flerstädes förorsakade betydlig skada för allmänheten och förlust för qvarnegare, enär det inträffade så väl sommartiden under stark torka, som vintertiden under långvarig frost, att vattentillgången i strömmar vid hvilka qvarnar äro belägna, blefve otillräcklig för att drifva någondera, i fall vattnet skulle hafva obehindradt lopp, har Herr *Ola Nilsson* från Christianstads län uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion, N:o 249, föreslagit, att ifrågavarande stadgande måtte erhålla följande förändrade lydelse: